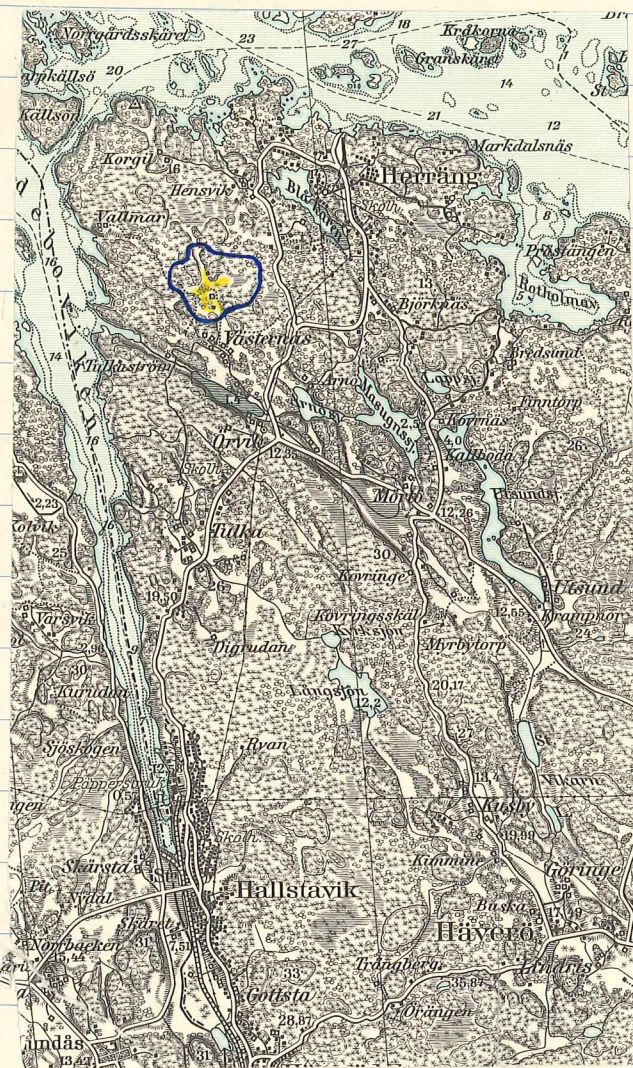

U t l å t a n d e

Synemännens utlåtande rörande

förbättrad utdikning av mark tillhörande

Västerbys och Wallmar i Häverö socken och

Stockholms län, avgivet vid sådan syne-

förrättning, som omförmäles i vattenlagen

10 kap. 32 och följande paragrafer, år 1945

Läge.

Ifrågavarande avdikningsområde är beläget

10 km. nord-nordväst om Häverö kyrka.

Å bifogade

översiktskarta har avdikningsområdet markerats med gul färg

varjämte även nederbördsområdets yttergränser markerats med

en blå linje. Avdikningsområdet utgöres av såväl odlad som

ej odlad jord och omfattar en areal av sammanlagt 16,22 hektar.

Nederbördsområdet.

Avdikningsområdet tillhör ej något namngivet

vattensystem. Det ligger mellan de enligt Kungl. Kungörelsen

den 13 april 1922 med n:ris 57 och 58 betecknade nederbörds-

områdena.

Förordnande.

Genom länsstyrelsens förordnande av den

26 september 1944 erhöill undertecknad i uppdrag att handlägga förenämnda förrättning och har på grund härav och i anslutning till förrättningsökandenas och med dem likställda vid undersökningen och vid sammanträde i ärendet framställda yrkanden föreliggande plan för avdikningen upprättats.

Benämning.

Synemännen anse, att företaget bör betraktas som dikning och bestämma jämlikt vattenlagen 10 kap. 62 § att företaget skall benämnas Västernäs-Wallmar torrlägningsföretag.

Hinder mot företaget.

Företaget berör ej något av de förhållanden, som omförmälas i vattenlagen 7 kap. 38 och 39 §§.

Mot syneförrättningens handläggning eller företagets utförande har icke något hinder blivit anmält och har något sådant ej heller av synemännen kunnat utrönas.

Företagets omfattning och avloppsdikenas lägen.

Den i företaget ingående vattenskadade marken finnes å hithörande plankarta upptagen och har fullständig beskrivning häröver upprättats. För områdets avdikning föreslås uprensning av det genom området gående avloppet, vilket å kartan betecknats med A-B-C-D-E. Dessutom skall uprensas de å kartan

med B-F och C-G betecknade sidodikena varjämte rörledning skall nedläggas i det med D-H betecknade sidodiket. Avloppen hava jämväl markerats med tvenne jämnlöpande röda linjer för öppen ledning och en tjockare röd linje för täckt ledning.

Nederbördsområde, vattenmängd och lutningsförhållanden m.m.

Nederbördsområdet har uttagits dels genom besiktning å marken dels med tillhjälp av ovannämnda översiktskarta och har beräknats till för huvuddiket

vid punkt 1	till 0.90 km ²
" " 10+30	" 0.35 "
för sidoavloppet D-H	" 0.15 "

För övriga sidoavlopp äro nederbördsområdena av mindre omfattning.

För sidoavloppet D-H föreskrives täckt ledning av 9" cementrör i bottenlutning 2.0:1000.

Ledningen förses med 2 st. inspektions- och 1 st. intagsbrunn i läge som såväl plan- som profilritningen utvisar.

För såväl inspektions- som intagsbrunnarna äro särskilda förslagsritningar upprättade.

Rörledningarna skola täckas av ett minst

0.60 meter tjockt jordlager.

Avloppens djup hava föreslagits med hänsyn till

en i förhållande till kostnaden för företagets utförande så vitt möjligt full torrläggning av sökandenas i företaget ingående mark.

Å den vid förrättningen upprättade profilrit-

ningen äro avloppens djup vid var och en av de längs desamma

nedslogna avvägningspålarna angivna, varjämte höjden över det

antagna jämförelseplanet av den blivande bottenlinjen vid ett fler-

tal ställen angivits. Avloppens dimensioner å olika platser av

desamma framgå i övrigt av de upprättade sektionerna.

Broar.

I kostnadsförslaget har upptagits det antal bro-

ar som skola ombyggas på grund av företagets utförande. Desamma

skola uppföras å torrlägningsföretagets bekostnad på sätt sär-

skild förslagsritning utvisar.

Uppmätning.

För bestämmande av arealen vattenskadad mark

samt för utrönande av varje ägofigurs höjdläge över medelvat-

tenytan i avloppen, har den av företaget berörda marken blivit

på full torrlägningshöjd över nämnda vattenstånd, varvid för

mark belägen på längre avstånd från avloppen tillagts erfor-

derligt fall. Åker har betecknats med gul, äng med grön och

skogsmark med röd färg. Blå siffror angiva markens höjdläge

över förrättningsens jämförelseplan.

Jordvärdering.

Då överenskommelse angående kostnadernas för-

delning ej kunnat träffas, har ägoogradering varit nödvändig

och har densamma verkställt efter följande grunder.

Genom borrhning har jordens värde med hänsyn till

dess naturliga godhet och beskaffenhet och under förutsättning

av omsorgsfull skötsel och fullständig torrläggning för varje

ägofigur upptaxerats pr. hektar och finnas dessa värden för

fullt torrlagda ägofigurer införda i kolumn 13 av värderings-

längden (bil. N). För ägofigurer, vilka äro belägna lägre än

full torrlägningshöjd över blivande medelvattenytan, vilka

sålunda ej bliva fullt torrlagda, har en reducering av ovan

angivna värden skett efter sådan grund, att all mark belägen

över eller i jämnhöjd med 1,5 meter över nyssnämnda höjd an-

setts få torrlägningsgraden 1.0 d.v.s. de bliva fullt torrlagda

under det att mark belägen under ovan angivna höjdläge, ansetts få torrläggningsgraden 0 d.v.s. deras blivande värde efter företags utförande är ur torrläggningssynpunkt lika med 0. För sådan jord, som är belägen på sådant avstånd från avloppen att för dess torrläggning erfordras kostnad för upptagandet av fler avlopp än de i detta företag föreslagna har reducering av blivande värdet pr. hektar verkställt. Det blivande värdet finnes infört för såväl fullt torrlagda som icke fullt torrlagda ägofigurer i kolumn 13 av värderingslängden.

Vid beräkning av nuvarande värdet har all mark belägen under nuvarande medelvattenytan ansetts i sitt nuvarande skick värdelös medan mark belägen ovan den i momentet angående "Uppmätning" omnämnda kurvan ansetts ur torrläggningssynpunkt redan lämna full avkastning, varför den ej genom företags utförande vinner någon förbättring. Markens nuvarande värde är därför beroende dels av det blivande värdet under förutsättning av full torrläggning och dels av dess höjdläge i förhållande till den försumpande vattenytan samt erhålles genom multiplicering av jordens värde i fullt torrlagt skick medels ett procenttal, som beror på respektive figurers höjdläge över sagda

vattenyta. De härigenom erhållna värdena pr. hektar äro införda i värderingslängdens kolumn 11.

Skillnaden mellan blivande och nuvarande värdet eller s.k. förbättringsvärdet pr. hektar finnes infört i värderingslängdens kolumn 15.

I värderingslängden hava slutligen de enligt ovan angivna regler uträknade blivande och nuvarande värdena samt förbättringsvärdena blivit för varje ägofigur med hänsyn till dess yttinnehåll beräknade och införda.

Båtnad av annat slag än jordförbättring förekommer icke inom detta företag.

Nuvarande och blivande värdet samt förbättringsvärdet.

Den vattenskadade marken som kommer att förbättras genom företaget omfattar sammanlagt en areal av 16,22 hektar.

Dess blivande värde utgör	16.747,15 kronor
" nuvarande " "	<u>9.212,20</u> "
Förbättringsvärde sålunda	7.534,95 kronor.

Vattendomstolsavgift.

Jämlikt 11 kap. 95 § vattenlagen skall till

långstyrelsen erläggas en avgift av 1.50 kronor för tusen av

värdeökningen såsom bidrag till kostnaderna för vattendomstolarnas organisation och verksamhet. Då i föreliggande fall värdeökningen uppgår till 7.534,95 kronor skall till länsstyrelsen erläggas ett belopp av 11,30 kronor och skall bestyrkt avskrift af denna bestämmelse tillställas länsstyrelsen. Vattendomstolsavgiften skall erläggas så snart utlåtaget vunnit laga kraft.

Ersättningar.

Beträffande ersättning för mark, som åtgår för avloppens utvidgning föreskriva synemännen jämlikt intressenternas därom gjorda uttalande att sådan ej skall utgå (bil. G).

Beträffande ersättning för intrång genom jordupplag föreskriva synemännen jämlikt intressenternas därom gjorda uttalande att sådan skall utgå för upplag å åker och finnes densamma upptagen i särskild jordersättningslängd (bil. O).

Ersättning utbetalas i samband med slutligt uppgörande av fäkenskaperna.

Med rätt till ersättning följer även skyldighet att hålla de uppkastade jordvallarna fria från ogräs.

Ersättning för intrång genom uppkastad jord vid framtida rensningar skall ej utgå.

intressent i företaget för bortkörning av jordvallarna eller undanskaffande av desamma. Har jordägare verkställt detta arbete äger han därefter åter fritt disponera över den mark, som varit täckt av jordvallarna.

För skada och intrång, som vid detta utlåtaget meddelande icke kunnat av synemännen förutses, må den, som lider skadan eller intrånget framställa anspråk på ersättning enligt bestämmelserna i vattenlagen 9 kap., dock skall sådant anspråk för att kunna upptagas till prövning anmälas hos Österbygdens vattendomstol inom fem år räknat från utgången av den för företagets fullbordande i detta utlåtaget eller ock sedermera i anledning av sökt anstånd bestämda tiden. Är skadan eller intrånget av betydelse, gäller vad i 7 kap. 57 § vattenlagen andra stycket stadgas.

Kostnadsfördelning.

Beträffande kostnadernas fördelning har särskild tabell häröver upprättats, vilken bilagts detta utlåtaget, varför här hänvisas till nämnda handling. Avdikningsområdet utgöres av en samfällighet. Samfälligheten har betraktats som en avdelning och har i tabellen angivits huruvida

delägare är sökande till företaget eller ej. All deltagnings-
skyldighet är grundad endast på värdet av den båtnad som vin-
nes genom av företaget uppkommande jordförbättring. Deltagare
som ej sökt företaget eller förenat sig med sökanden om före-
taget är ej skyldig att vidkännas större bidrag till kostnaden
för detsamma än som svarar mot värdet av den båtnad hans mark
därigenom beredes. Då någon framställning att få erlagga bi-
drag till kostnaden för företagets utförande på visst antal år
ej anförts har någon sådant fördelning ej heller verkställt.

Synekostnaderna skola förskjutas av sökandena och
förfalla till betalning omedelbart. För kostnadernas slutliga
fördelning gälla enahanda grunder som gälla för fördelning av
kostnaderna för företaget. Fördelning av syneförrättningskost-
naderna finnes verkställd i ovannämnda tabell.

Fixpunkter.

Till ledning för arbetets utförande samt för kon-
trollering av detsamma finnas fixpunkter anbragta på sätt av
plan- och profilritningen närmare framråg. De skola noga be-
varas och få ej döljas av jord eller annat. Skall berg, varå
fixpunkt utsatts, sprängas, får detta ej ske förrän ny fixpunkt

av lantbruksingeniör blivit utsatt. Borttages eller fördärvas
detsamma uppsåtligen är åtgärden belagd med straff enligt bestäm-
melserna i vattenlagen 13 kap. 14 §.

Arbetets utförande.

På grund av vad ovan anförts finna synemännen skäligt
medgiva tillstånd till företaget.

Företaget skall, om någon av intressenterna vill
fullborda detsamma, utföras i full överensstämmelse med det nu
framlagda förslaget med hänsyn till såväl plan- som profilrit-
ningen och får börjas efter den 1 juni 1945 och skall vara full-
bordat senast före den 1 november 1949. Har företaget icke bragts
till slut inom nyssnämnda tid vare frågan om företaget förfal-
len. Om giltigt skäl för dröjsmålet visas eller genom företagets
inställande synnerligt men skulle uppstå, kan genom ansökan
hos Österbygdens vattendomstol före nämnda tids utgång anstånd
erhållas med företagets fullbordande på högst tio år.

Då ingen deltagare framställt yrkande om att på egen
mark få utföra dikningen kommer företaget att utföras gemensamt.

Jämlikt 7 kap. 61 § vattenlagen skall för handhavandet
av med företaget förenade angelägenheter utses styrelse.

Val av styrelse skall anmälas till länsstyrelsen.

Skjer ändring i styrelsens sammansättning, skall denna ofördröjligen anmälas till länsstyrelsen. Jämlikt vattenlagen 3 kap. 21 § är styrelseledamot ansvarig för sina åtgöranden.

Innan anmälan om styrelseval gjorts hos länsstyrelsen må ej arbete å annans mark verkställas eller åtgärd till förfång för annan vidtagas.

Dikesjorden.

Den ur avloppen upptagna jordmassan skall såväl vid deras första upptagande som vid framtida rensningar uppläggas vid sidan av avloppen men får ej läggas närmare de nya avloppens kanter än 1 meter och skola jordvallarna på lämpliga ställen dock minst på var femtionde meter genomskäras för att bereda ytvattnet från angränsande mark fritt avlopp. Jordvallarna få ej läggas med brantare sidolutning å den mot diket vända sidan än 1:1.

Avsyrning.

Sedan arbetet blivit färdigt och om så erfordras under dess utförande skall det avsynas eller inspekteras av i länet tjänstgörande statens lantbruksingeniör eller annan av vederbörande myndighet därtill förordnad.

Underhåll.

De här föreslagna avloppen skola första gången under första året efter sedan arbetet blivit avsynat samt därefter vart annat år samt så ofta det dessemellan erfordras rensas från anhopade slam- och växtbildningar och skall detta arbete vara fullbordat senast före den 1 oktober det år rensning sålunda skall företagas. Kostnaderna skola fördelas efter samma grund som gäller för kostnadernas fördelning för avloppens första upptagande. Vid rensning skall iakttagas att bottenlinien erhåller det å profilritningen angivna höjdläget.

Allt underhållsarbete äger företagets styrelse vidtaga utan övriga intressenters hörande.

De nyuppförda broarnas underhåll skola bekostas av den eller de som förut haft sig denna skyldighet ålagd.

Dämning, anläggning av vattningsplats m.m.

Dämning, anläggning av vattningsplats i avloppen eller annan åtgärd varigenom skada uppstår eller som hindrar vattnets fria lopp, må på inga villkor företagas eller talas och skall därest skada uppstår genom delägares eller annans påtagliga åtgörande av denne omedelbart avhjälpas.

Härvid iakttages att den skada, som förorsakas genom betande kreaturs eventuella nedtrampning av slänterna, betraktas som åverkan, varav följer, att denna skadas avhjälpande skall åligga den jordägare å vars mark nedtrampning sker. Kostnaden för skadans undanröjande skall sålunda ej betraktas som underhållstkostnad.

Talan mot förrättningen.

Den som önskar föra talan mot denna förrättning skall göra detta vid Österbygdens vattendomstol adr. Stockholm. För talans bevarande skall sakägare inom sextio dagar räknat från denna dag till vattenrättsdomaren inlämna sina till vattendomstolen ställda besvär i tre exemplar och skola i dessa fullständigt upptagas klagandens alla påståenden samt skälen därtill.

Utlåtandets underställning.

Då i denna fråga någon underställning till vattendomstolen av detta utlåtande ej erfordras kommer i enlighet med 10 kap 75 § vattenlagen detta utlåtande gå i verkställighet i den ordning, som för laga kraft ägande dom är stadgad för så vitt icke inom den i föregående moment stadgade tiden besvär inlämnats till vattendomstolen.

Västernäs den 13 mars 1945

W. Eriksson

Statens lantbruksingeniör

W. Eriksson Lantbrukaren
Biträdande gode män

Att besvär icke blivit inom den i 11 kap. 85 § vattenlagen föreskrivna tid hos vattendomstolen anförda över den syneförrättning, vid vilken förestående utlåtande avgivits; betygar Stockholm i Österbygdens vattendomstols kansli den 1 juni 1945

Ex officio:

L. H. H. H.

Godk. 16/1 1948 ^{267/47}

DIARIE N:r 30981
K. LANTBRUKSSTYRELSEN
12 DEC 1947

R a p p o r t

över verkställd avsyning av torrlägningsföretag enligt förordnande av Kungl. Lantbrukstyrelsen n:r 338/46.

Företagets namn Västernäs-Wallmar torrlägningsföretag i Häverö socken och Stockholms län

Planen fastställd den 31 maj 1947 ✓

Bidrag från statens avdikningsanslag 3.760:- ✓

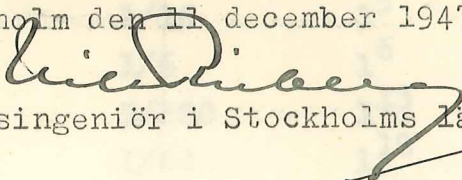
Lån från statens avdikningslånefond 3.750:- ✓

Förtroendeman för företaget Helge Andersson, Västernäs, Häverö

Avsyningen verkställdes av 1:ste assistenten Bertil Almgren den 3 december 1947.

Arbetet befanns därvid vara i sin helhet utfört i överensstämmelse med den fastställda arbetsplanen, varför företaget tillstyrkes till godkännande.

Stockholm den 11 december 1947

Lantbruksingeniör i Stockholms län

Bertil Almgren

1948 den 16 januari.

Uppgift jämlikt stadgandet i 1 §, 1 stycket, av lag om kronans förmånsrätt för avdikningslån den 14 juni 1929 (nr 164).

Företagets namn: Västernäs - Wallmar torrlägningsföretag i Häverö socken, Stockholms län.

Lån 3.750 kronor från statens avdikningslånefond enligt Kungl. Lantbruksstyrelsens beslut den 31 maj 1947.

Lånet har beviljats för nedanstående, i utredningen angående detsamma upptagna fastigheter.

Socken och hemman	Mantal	Register- nummer	Ä g a r e
<u>Västernäs socken</u>			
Västernäs	1/16	1 ⁵	Fritz Erikson
"	1/6	1 ⁶	Helge Andersson
"	3/280	1 ¹³	John Gustavsson
"	1/64	1 ¹⁸	Ivar Österblom
"	1/64	1 ¹⁹	Johannes Walfrid Pettersson
"		1 ²⁸	Helge Andersson
Wallmar	1/4	1 ²	Erik Lindholm
"	1/4	1 ³	<i>delaktig</i>
"	avs.	1 ⁴	Helmer Eklund

Stockholm den 16 januari 1948.

På Kungl. Lantbruksstyrelsens vägnar

Martin Hägglund.

M. Hägglund

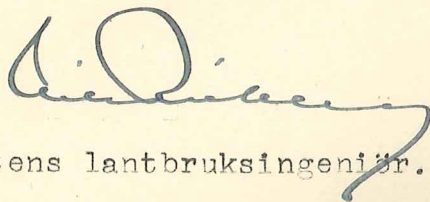
31/5-47

F ö r t e c k n i n g

över fastigheter inom Västernäs-Wallmar torrlägningsföretag
i Häverö socken och Stockholms län, till vilka sökas lån från
statens avdikningslånefond.

					Areal i hektar.
Västernäs	1 ⁵	1/164 mantal	✓ Fritz Eriksson	åker	2.0163
"	1 ⁶	1/6 "	✓ Helge Andersson	"	1.7000
"	1 ¹³	3/280 "	✓ John Gustavsson	"	0.7610
"	1 ¹⁸	1/64 "	✓ Ivar Österblom	"	1.0203
"	1 ¹⁹	1/64 "	<i>Johannes Walfrid Pettersson</i> ✓ Carl Borg	"	1.1295
"	1 ²⁸		✓ Helge Andersson	hela	6.6800
Wallmar	1 ²	1/4 "	✓ Erik Lindholm	åker	3.3542
"	1 ³	1/4 "	✓ " "	"	3.5199
"	1 ⁴	avs. "	✓ Helmer Eklund	"	1.4880

Stockholm den 10 april 1945

Statens lantbruksingenjör.